

## POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **L. O. (O.)**

podejrzanego o czyn o z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 maja 2024 r.

wniosku prokuratora o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 stycznia 2024 r., sygn. akt II AKz 431/23, zmieniającego postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 16 maja 2023 r. sygn. akt III K 50/23, na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

**postanowił**  
**nie uwzględnić wniosku.**

## UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie, postanowieniem z dnia 16 maja 2023 r. sygn. akt III K 50/23, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. i art. 324 § 1 k.p.k. i art. 354 k.p.k. – umorzył postępowanie karne przeciwko L. O. podejrzanemu o czyn z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. i na mocy art. 93 a § 1 pkt 4 k.k. w zw. z art. 93b § 1 k.k. i art. 93c § 1 k.k. orzekł wobec podejrzanego środek zabezpieczający w postaci pobytu w zakładzie psychiatrycznym.

Na skutek zażalenia obrońcy, Sąd Apelacyjny w Krakowie, postanowieniem z 4 stycznia 2024 r., sygn. akt II AKz 431/23, zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że w miejsce orzeczonego środka zabezpieczającego w postaci pobytu

w zakładzie psychiatrycznym orzekł środek zabezpieczający w postaci terapii. W pozostałym zakresie zaskarżone postanowienie utrzymano w mocy.

Z kasacją skierowaną na niekorzyść podejrzanego wystąpił Prokurator Okręgowy w Krakowie, zaskarżając postanowienie Sądu odwoławczego w części obejmującej zmianę zastosowanego środka zabezpieczającego w postaci pobytu w zakładzie psychiatrycznym na terapię, tj. środek o charakterze wolnościowym.

Uzasadniając zawarty w kasacji wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją postanowienia Sądu Apelacyjnego skarżący podniósł, że „Nie ulega żadnej wątpliwości (fakt bezsporny - podnoszony przez wszystkich biegłych, a także przyznany przez Sąd Apelacyjny), że przebywanie L. O. „na wolności” wiąże się z wysokim prawdopodobieństwem, że ponownie popełni on zbrodnię zabójstwa. L. O. wymaga izolacji i leczenia. Dalsza argumentacja w tym zakresie jest zbyteczna. Należy zatem, w możliwie szybkim trybie, orzec o wstrzymaniu wykonania pkt. I skarżonego postanowienia, co spowoduje, że L. O. powinien wrócić do zakładu psychiatrycznego”.

#### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Wniosek prokuratora zmierzający do przywrócenia detencji podejrzanego w zakładzie psychiatrycznym, okazał się niezasadny.

Na podstawie art. 532 § 1 k.p.k., w przypadku wniesienia kasacji, Sąd Najwyższy ma możliwość wstrzymania wykonania zaskarżonego tym środkiem orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od ewentualnego rozstrzygnięcia kasacji. Powyższe oznacza, że zanim dojdzie do rozpoznania – i ewentualnie uwzględnienia – kasacji, możliwe jest jedynie wstrzymanie wykonalności zaskarżonego kasacją postanowienia, tj. wymuszenia w sposób prawem przewidziany zmiany sytuacji prawnej jednostki w wyniku prawomocnego orzeczenia.

Teoretyczne wstrzymanie wykonania postanowienia Sądu Apelacyjnego w trybie art. 532 k.p.k. nie doprowadzi do tymczasowego (do czasu rozpoznania kasacji), zupełnego wyeliminowania go z obrotu prawnego, tak jakby do rozpoznania wniesionego w sprawie zażalenia w ogóle nie doszło. Tylko zaś taka sytuacja doprowadziłaby do „odżycia” wykonalności postanowienia Sądu *meriti* (art. 462 § 1 zd. pierwsze k.p.k.) oraz – *in concreto* – powrotu do dalszego wykonania

orzeczonego przez ten ostatni Sąd środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia podejrzanego w zakładzie psychiatrycznym. Tymczasem w sprawie do rozpoznania zażalenia bezspornie doszło i stan ten może podlegać „odwróceniu” tylko w wyniku rozpoznania i ewentualnego uwzględnienia wniosku kasacji, nie zaś w trybie art. 532 k.p.k. Innymi słowy, instytucja ta chwilowo znosi następstwa wykonalności prawomocnego orzeczenia, nie zaś jego funkcjonowanie w obrocie prawnym i pozostałe procesowe konsekwencje jego wydania, zwłaszcza fakt rozpoznania wniesionego (zwykłego) środka odwoławczego.

Tylko na marginesie zauważyć należy, że w niniejszej sprawie wykorzystanie instytucji wstrzymania wykonania postanowienia Sądu Apelacyjnego mogłoby teoretycznie polegać na wstrzymaniu wykonania środka przez ten Sąd orzeczonego, tj. terapii. Zabieg taki, co oczywiste, nie odpowiadałby jednak treści wniosku i intencjom skarżącego, a przede wszystkim kierunkowi i zarzutom wniesionej kasacji.

W zaistniałym układzie procesowym uwagę autora kasacji i zawartego w niej wniosku należy niewątpliwie zwrócić na właściwe instytucje przewidziane w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 z późn. zm.), które prokurator może wykorzystać we współdziałaniu z właściwym sądem opiekuńczym – por. w szczególności art. 24 ust. 1 tej ustawy, zob. również postanowienie SN z 16.03.2012 r., IV CSK 373/11.

Z tych względów orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[ms]